

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag PO

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	De Waterkant
Adres	Bilderdijkpark 18
Postcode en plaats	1052 SC Amsterdam
E-mailadres school	info@dewaterkant.net
Telefoonnummer school	020 6120122
Directeur	Jessica Idsinga
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinatoren	Jasper Smit Femke Doorenbosch
Aantal groepen (PO)	13
Aantal leerlingen	304
Populatie (PO)	gemengd
Aantal leraren	18
In bezit van Daltoncertificaat	15
Bezig met Daltoncursus	Volgend schooljaar 3
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	voldoende
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	13 - 06 - 2019
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	X licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Binckhorstlaan 36, M 1.19
2516 BE Den Haag
Tel. 070 - 331 52 52
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentiaaanvraag

aanbeveling 1.

Durf meer los te laten. Maak de stap naar minder leerkrachtgestuurd onderwijs. (Denk hierbij aan: meer ruimte voor leerlingen om te plannen, meer keuzevrijheid in verwerking, keuzevrijheid in het al dan niet volgen van instructies)

evaluatie school

Na de vorige daltonvisitatie hebben we een dalton(plus) training gevolgd van 2 jaar bij Dalton Deventer. De inzichten die we verkregen hebben we vertaald naar vele aanpassingen in onze daltonwerkwijze. We werken met een weekoverzicht, waarop de instructies voor de verschillende niveaugroepen heel inzichtelijk zijn voor de leerlingen. De leerlingen weten hoeveel takentijd er is en wanneer ze welke instructie moeten volgen. We hebben ons weektaakformulier aangepast, zodat kinderen naast verplichte basisstof op basis van hun onderwijsbehoefte en/of interesse kunnen kiezen voor extra oefening of verdiepend werk. Daarnaast hebben we een duidelijk onderscheid gemaakt in het zelf te plannen werk en het werk dat volgt op een instructie. Ook het werken met periodedoelen stimuleert kinderen eigen keuzes te maken hoe deze doelen te bereiken. De leermiddelenkast is hiervoor in het leven geroepen.

We hebben onze sturende zaakvaakmethodes vervangen door Topondernemers; een thematische methode, waarbij de leerlingen de wereld op ondernemende wijze ontdekken. Omdat onze spellingsresultaten achterbleven hebben we gekozen voor de methode STAAL spelling, omdat deze spellingdidactiek die uitgaat van het auditieve aspect van spelling paste bij onze visie op goed spellingonderwijs. De keuze voor STAAL spelling heeft ervoor gezorgd dat het spellingonderwijs meer leerkrachtgestuurd is geworden. We zijn ons hiervan bewust en proberen de methode zo in te zetten dat de leerlingen op verschillende manieren kunnen oefenen.

De afgelopen jaren zijn 8 van de leerkrachten die de daltonplusscholing deden op een andere school gaan werken. Ondanks de hoeveelheid wisselingen in het team zijn we trots op wat we bereikt hebben en hebben weten vast te houden. Vanuit deze sterke basis willen we toewerken naar meer leerlinggestuurd onderwijs en eigenaarschap van leerlingen.

bevindingen visitatieteam

Het meer loslaten hebben we gezien; de leerlingen hebben meer ruimte gekregen. Ook de aanschaf van Topondernemers zal bijdragen tot minder gestuurd en meer leerlinggericht werken.

aanbeveling 2.

Laat de differentiatie van het werk terugkomen in de taak en beperk je daarbij niet alleen tot het rekenwerk.

evaluatie school

We werken door de hele school met niveaugroepen. De leerlingen weten op welk niveau ze zitten bij de vakken rekenen, spelling, technisch en begrijpend lezen en weten welke instructie en verwerking daarbij hoort (zie daltonbeleidsplan, hoofdstuk en 9.) Daarnaast hebben we bewust voor STAAL taal en Topondernemers gekozen, omdat de leerlingen daarbij op hun eigen niveau kunnen werken. Voor de leerlingen die nog meer uitdaging nodig hebben is er het denklab en het minidenklab.

bevindingen visitatieteam

Met een kanttekening vanuit het visitatieteam denk na over meer uitdaging voor leerlingen. Met meer bedoelen we vooral grotere groepen van leerlingen; elke kind op welk niveau ook kan uitgedaagd worden.

aanbeveling 3.

Integreer reflectie zichtbaar binnen het onderwijs, zodat leerlingen meer inzicht krijgen in hun kennen en kunnen.

evaluatie school

Drie keer per jaar worden er ouder-kindgesprekken gevoerd, waarbij de leerling zijn eigen ontwikkeling onder de loep neemt en plannen maakt voor de komende periode. De ik-doelen zijn hier een mooi hulpmiddel bij. Dagelijks staat reflectie op de dagplanning en op allerlei manieren wordt er met de leerlingen gereflecteerd. Wekelijks zijn er groepsvergaderingen, waarbij de leerlingen gezamenlijk reflecteren op het groepsproces, de werkhouding en gedrag. Wekelijks staat er een daltondoel centraal, waar gedurende de week ook op gereflecteerd wordt.

Ambitie: IKH (ik kan het) op de weektaak doelgerichter inzetten om de leerlingen zelf de vervolgstappen te laten bepalen; aan de hand van succescriteria werken aan leerdoelen.

bevindingen visitatieteam

Mooie ontwikkeling in de reflectie en de ouder-kindgesprekken.

aanbeveling 4.**evaluatie school****bevindingen visitatieteam****aanbeveling 5.****evaluatie school****bevindingen visitatieteam**

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Groep 1, 2 en 3 wordt er gewerkt met een weektaak op het planbord. Vanaf groep 4 werken de leerlingen met een weektaak, waarop zij zelf hun werk plannen en afkleuren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen basisstof, stof die voor iedereen verplicht is en zelf in te plannen stof. Ook is er ruimte voor extra oefenwerk en verdiepend werk.

In groep 8 wordt er gewerkt met een agenda, hierin wordt de taak gepland en bijgehouden.

Tijdens de ouder/kindgesprekken en met behulp van het portfolio krijgt de leerling de mogelijkheid om aan te geven waar hij of zij in is gegroeid en hoe deze groei tot stand is gekomen. Leerlingen presenteren op regelmatige basis gemaakt werk aan elkaar en de leerkracht.

De leerlingen zijn actief betrokken bij hun eigen leerwerk. Zij weten bij welke instructiegroepen zij zitten en welke taken en instructies voor hen bedoeld zijn. De leerling reflecteert regelmatig op het werk en monitort zijn voortgang.

Leerlingen hebben de mogelijkheid zich in- of uit te schrijven voor instructies.

In elke klas wordt gewerkt met huishoudelijke taken waar de leerlingen zorg voor dragen.

We zien zeker nog kansen. Door het op de juiste manier inzetten van de leermiddelenkast en de Ik Kan Het opdrachten, zal de verantwoordelijkheid van de kinderen nog meer groeien.

bevindingen visitatieteam

Goede ontwikkeling eigen verantwoordelijkheid, keuze in wel/geen instructie volgen. Denk ook eens aan hersteldoelen.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

De leerkrachten op De Waterkant gaan steeds meer van leerkracht gestuurd naar gedeelde sturing en leerling gestuurd werken. Dit is zichtbaar door korte instructies op niveau, waardoor leerlingen tijd hebben om aan eigen doelen te werken. De leerkrachten zorgen voor coöperatieve werkvormen tijdens de instructie, waardoor de leerlingen actief betrokken zijn en van elkaar kunnen leren. De leerlingen worden tijdens de takentijd gestimuleerd om elkaar te helpen. De leerlingen hebben de mogelijkheid zelf de volgorde van het werk te bepalen en mogen regelmatig zelf een werkplek kiezen (bijvoorbeeld op de gang).

De basisvaardigheden worden aangeboden op 3 niveaus. Voor de leerlingen die daar behoefte aan hebben wordt een eigen leerlijn bepaald.

De leerkracht geeft naast de reguliere instructie een verlengde instructie. De leerkracht loopt tijdens de takentijd een blokjesronde, dit geeft de overige leerlingen de ruimte om vragen te stellen. De leerkracht heeft naast een instruerende ook een coachende rol. We leggen de nadruk op leren leren, in plaats van alleen het goede antwoord te geven

We willen de komende tijd werken aan nog meer eigenaarschap bij de leerlingen. Dit gaan we doen door nog meer te werken met doelen en succescriteria. We zijn ons aan het oriënteren op een nieuwe rekenmethode, die hier goed bij past.

bevindingen visitatieteam

Zet meer tijd in voor de leerlingen om aan hun eigen doelen te werken dan werken ze toe naar hun eigenaarschap. Het vertrouwen dat jullie de kinderen geven is een fijne basis om succescriteria te bereiken.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Op studiedagen investeren wij in de ontwikkeling van het team. We maken gebruik van gastdocenten om ons te helpen bij de ontwikkeling van nieuwe methodes en ICT.

We doen aan collegiale consultatie, we doen aan intervisie en hebben regelmatig vergaderingen en studiemomenten, waarbij we met elkaar onze ontwikkeling vormgeven. Binnen de school zijn heldere afspraken gemaakt met leerkrachten en leerlingen, wij durven elkaar hierop aan te spreken.

Leerkrachten en medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor hun groep, elkaar en hun school. Daarnaast zijn de leerkrachten medeverantwoordelijk voor de schoolontwikkeling in de dopgroepen en werkgroepen. Het team is enthousiast en open voor nieuwe ideeën en ontwikkelingen.

Leerkrachten spreken elkaar erop aan als afspraken niet worden nagekomen, maar over het algemeen worden de taken naar behoren uitgevoerd.

Een brede algemene vorming van leerlingen is belangrijk op De Waterkant. Wij helpen de leerlingen ontwikkelen zowel cognitief als cultureel, sportief en sociaal emotioneel. Met ons gedegen onderwijsaanbod, vakdocent gym en muziek, ons cultuurbeleidsplan, naschoolse activiteiten en de Vreedzame school geven wij hier invulling aan.

Beeldende vorming is een aandachtspunt. Ook moeten we er voor waken niet te enthousiast te veel tegelijk te willen ontwikkelen/ uit proberen.

bevindingen visitatieteam

Veel inzet, veel betrokkenheid bij het team; allen zijn en nemen hun verantwoordelijkheid voor een gedegen onderwijsaanbod.

Bij beeldende vorming een tip: procesgerichte didactiek inzetten.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerlingen kunnen goed omgaan met uitgestelde aandacht door de inzet van het stoplicht, het blokje en de time timer. De kinderen werken samen en helpen elkaar. De leerlingen kunnen zelf hun tijd indelen wanneer er geen instructie gevolgd wordt. Door te werken met het weekoverzicht en de niveaugroepen weten de leerlingen goed wanneer ze instructie moeten volgen en wanneer de takentijd is. Ook weten de leerlingen zelf welke verwerkingen horen bij het niveau.

De laatste jaren zijn wij als school bezig om leerlingen meer te betrekken bij hun eigen leerdoelen. Dit doen wij onder andere door het inzetten van het portfolio, het ik-doel, het daltondoel, het periodedoel en het zichtbaar maken van de doelen voor een blok.

Vanaf groep 4 bouwen wij stapsgewijs op dat de kinderen hun gemaakte werk zelfstandig nakijken. In alle groepen is een nakijktafel en zijn er heldere afspraken over hoe er nagekeken dient te worden.

Topondernemers biedt de kinderen kansen hun talenten te ontwikkelen en initiatieven te nemen. Natuurlijk is er ook aandacht voor de creatieve talenten. Daarnaast hebben we een breed aanbod aan naschoolse activiteiten in school en bij de naastgelegen speeltuinvereniging.

De leermiddelenkast is in het leven geroepen om leerlingen de kans te bieden initiatieven te nemen leerdoelen te bereiken. Het werken met de leermiddelenkast zal in de toekomst worden uitgebreid.

bevindingen visitatieteam

Het weektaakformulier en bijbehorende weekoverzicht met kwartiertjesrooster biedt de mogelijkheid om taken zelf te plannen.

We zien dat er veel doelen worden gebruikt: ik-doelen dalton-doelen, periode-doelen en blokdoelen. Probeer meer tijd vrij te maken voor de ik-doelen, niet iedere leerling komt hier nu aan toe.

De leermiddelenkast is niet geworden wat jullie hadden gehoopt. Doe je voordeel met deze conclusie: gaan jullie de kast verder ontwikkelen schoolbreed? Of zal hij verder worden ontwikkeld per groep/bouw?

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Op De Waterkant creëren wij de randvoorwaarden om zelfstandig aan de slag te gaan. Wij zetten hiervoor de weektaak, het weekoverzicht, de inrichting van het lokaal en de start van de week in. De leerlingen weten waar de materialen te vinden zijn en kunnen hierdoor zelfstandig aan het werk. De leerlingen krijgen genoeg tijd en ruimte om aan hun taken te werken.

De leerkrachten coachen de leerlingen om zelf initiatieven te nemen door feedback te geven en ruimte te bieden.

Bepaalde talenten geven wij schoolbreed ruimte, maar andere talenten kunnen meer of beter gestimuleerd worden. We willen komend schooljaar de talentenshows weer inplannen. De samenwerking met gastdocenten beeldende vorming blijven we zo veel mogelijk organiseren. Wanneer we verder zijn met de implementatie van Topondernemers zullen ook de technische talenten van de leerlingen meer gestimuleerde worden.

bevindingen visitatieteam

Topondernemers is een prima methode om kinderen zelf keuzes te laten maken, het biedt ook mogelijkheid tot samenwerken.

Het minidenklab is erg leuk en het is een goede manier om kinderen hun eigen talenten te laten ontwikkelen. Wij zouden het meer kinderen gunnen om op deze manier te leren! Bekijk welke mogelijkheden hiertoe zijn.

We hebben ook gezien dat er in sommige groepen wordt gewerkt met het inschrijven voor extra instructie van rekenen na de toets. Dit is ook een mooi voorbeeld van een leerkracht die stimuleert om leerlingen initiatieven te nemen/ruimte geven voor eigen keuzes. Eigenaarschap van de leerlingen is hierbij groot! Deze manier van werken zouden jullie kunnen uitbreiden.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Op De Waterkant krijgen teamleden alle ruimte zichzelf te ontwikkelen. Ook het bestuur AWBR faciliteert dit met de AWBR Academie. Er zijn verschillende

teamleden die als aanjager nieuwe ontwikkelingen stimuleren. Zo is er een Vreedzame School coördinator, een cultuurcoördinator, een mediacoach/innovator, bouwcoördinatoren en daltoncoördinatoren. Als team stimuleren wij elkaar om te werken aan de eigen ontwikkeling en aan de schoolontwikkeling. Ook de dopgroepen zijn hier een mooi voorbeeld van.

bevindingen visitatieteam

In de afgelopen jaren hebben jullie je ontwikkeld op Dalton-gebied. Complimenten voor de scholing die jullie hebben gevolgd, de ontwikkeling en borging die daarop heeft gevolgd.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Vanaf groep 1 is er aandacht voor de samenwerkingsvaardigheden. De leerlingen worden wekelijks gekoppeld aan een andere leerling (het maatje) en daarmee een andere persoonlijkheid waar zij mee moeten leren samenwerken. Daarnaast oefenen ze met samenwerken d.m.v. de aangeboden coöperatieve werkvormen, duo-lezen en tutorlezen. Naast geleide samenwerkingsvormen, wordt er ook dagelijks spontaan samen gewerkt. De leerlingen en leerkrachten werken op een respectvolle manier samen. Dit wordt onder andere ondersteund door de Vreedzame Schoolmethode.

bevindingen visitatieteam

Er zijn veel manieren van samenwerken te zien in jullie school. Werken met tutoren, met takenexperts en de groepsbesprekingen zijn hier hele mooie voorbeelden van. We hebben het samenwerken door de leerlingen door de hele school gezien, heel mooi om te zien hoe goed en rustig zij dit op de gang kunnen met hun gangpas. De vreedzame school sluit goed aan op jullie onderwijs en is terug te zien door de hele school heen. En ook Topondernemers is zeer geschikt voor samenwerking en dit hebben we ook gezien. Door hoeken en materialen tentoon te stellen, leeft het

bij de kinderen en wordt de betrokkenheid vergroot. Het groepsdoorbroken werken zoals in groep 8 gebeurt is een meerwaarde voor de leerlingen, zij lopen bij elkaar naar binnen en kiezen een instructie. Door deze manier van werken is er ook veel ruimte om samen te werken, ook bij de leerkrachten. Dit zouden jullie kunnen uitbouwen naar de andere groepen.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

De leerlingen mogen meepraten en denken over het reilen en zeilen op De Waterkant. Hiertoe worden groepsvergaderingen gehouden. Vanuit de groepsvergadering wordt er input geleverd aan de leerlingenraad. De leerkrachten staan open voor de initiatieven van de leerlingen. Diverse leraren werken bij bepaalde vakken groepsdoorbroken. In de kleuterbouw wordt het onderwijs samen ontworpen aan de hand van een thema. Er is ook ruimte voor collegiale consultaties en er zijn ook intervisie momenten om elkaar te helpen. De Vreedzame School is verweven met ons onderwijs. We hechten een groot belang aan een prettig pedagogisch klimaat.

bevindingen visitatieteam

Als team hebben jullie veel doorstaan, het zijn roerige jaren geweest. Maar jullie stralen uit dat jullie één team met één visie zijn. De rust is wedergekeerd en er staat een stabiel team dat echt met elkaar samenwerkt. Een mooi voorbeeld voor de leerlingen.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

De open lokalen van De Waterkant dragen bij aan het open karakter van de school. De groepsvergaderingen en vergaderingen van de leerlingenraad geven vorm aan de democratisering. De ouderbetrokkenheid is groot. Per jaar zijn er twee daltondagen waarop leerlingen klas doorbroken workshops volgen bij ouders. Ouders helpen mee bij uitstapjes, feestdagen en bepaalde lessen. De ouderraad werkt heel goed samen met de leerkrachten en er zijn diverse stuurgroepen waar zowel ouders als leerkrachten aan deelnemen.

bevindingen visitatieteam

De opzet van groepsvergaderingen en leerlingenraad is goed. De kinderen voelen zich serieus genomen omdat zij bijvoorbeeld mogen meedenken over de groepjes voor het schoolreis. Dit leidt tot een grote betrokkenheid.

De ouders zijn zeer positief over De Waterkant en voelen zich betrokken bij de school en willen hierdoor ook graag helpen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

De leerlingen plannen in de onderbouw de taakjes per week. Vanaf groep 4 wordt er aan het begin van de week een planning gemaakt voor (een deel van) het werk. Wanneer de leerlingen merken dat taken langer duren of de planning niet klopt passen ze de planning aan. Er wordt op verschillende manieren gereflecteerd in de klassen; dagelijks, wekelijks, in groepjes, in tweetallen en in individuele gesprekjes. Ook leren we de leerlingen kritisch na te kijken, het werk te analyseren en te beoordelen. We reflecteren op het proces. Voorbeeldvragen zijn: 'Wat heb je ervan geleerd?' 'Wat vond je er leuk/spannend/moeilijk aan?', 'Waar liep je tegenaan?' 'Wat ging er goed?' 'Wat zou je volgende keer anders doen?' We mijden gesloten vragen: 'Heb je het af?', 'Snap je het?'

Naast het reflecteren op het werk reflecteren we ook op gedrag, werkhouding en samenwerken. Wekelijks staat een daltondoel centraal. Bij de ouder-kindgesprekken wordt gereflecteerd aan de hand van het portfolio, de daltondoelen en de ik-doelen. De ik-doelen zijn dit schooljaar geïntroduceerd en zullen een steeds grotere plek in gaan nemen.

bevindingen visitatieteam

Dagelijks staat reflectie op de dagplanning en op allerlei manieren wordt er met de leerlingen gereflecteerd. Er is een mooie doorgaande lijn te zien in de school, waarbij reflectie terug te vinden is op de dagplanning. Bij kleuters wordt er voor het werken vooruit gekeken (wat ga ik doen?) en na het werken wordt teruggekeken (ik kijk mijn werk na). Bij de groepen 3 t/m 8 hebben wij reflectie op de dagplanning gezien in de laatste vijf minuten van de dag, maar ook tussen lessen door werd gereflecteerd.

Wekelijks zijn er groepsvergaderingen, waarbij de leerlingen gezamenlijk reflecteren op het groepsproces, de werkhouding en gedrag.

Leerlingen en ouders zijn positief over het portfolio, leerlingen leren hierdoor hun eigen leerdoelen en resultaten presenteren. Tijdens de ouder-kindgesprekken wordt gereflecteerd aan de hand van het portfolio. Voorafgaand aan dit gesprek vult de leerkracht samen met de leerling een ouder-kindgesprek blad in, als leidraad voor het gesprek.

Denk na over het volgende: wat gebeurt er als leerlingen doelen nog niet hebben behaald? Schuiven deze doelen door naar volgende week? Op welke manier houden leerkrachten en leerlingen overzicht?

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Er wordt op verschillende momenten en manieren gereflecteerd in de groepen. Bijvoorbeeld door een vraag te stellen en via de beurtenstokjes een aantal leerlingen laten antwoorden, met behulp van een coöperatieve werkvorm, door het plakken van post-its, door voorafgaand aan een blok te toetsen en leerlingen te laten bekijken welke doelen al behaald zijn, door smileys te plakken bij een taakje om aan te geven hoe het ging, door te spreken over makkieland en leffieland en de kinderen te laten inschatten waar hun taak bij hoort, enz.

Er wordt dagelijks tijd ingepland op de dagplanning om te reflecteren. Vooraf benoemen we de doelen, dit maakt het makkelijker om achteraf te reflecteren. Dit kan op lesdoelen, blokdoelen, daltondoelen of gedrag.

bevindingen visitatieteam

We hebben verschillende manieren van reflectie binnen de groepen gezien, op verschillende momenten.

Erg prettig om te ervaren dat er positieve feedback werd gegeven door de leerkrachten aan de leerlingen. Er werden complimenten gegeven aan de leerlingen die zinvol waren.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Op De Waterkant zijn we gewend bij elkaar binnen te lopen. Er vinden regelmatig klasbezoeken plaats door collega's. Er wordt gecoacht on the job en ook samen lesgegeven. Hierdoor leren we van elkaar. Tijdens vergaderingen en studiemomenten reflecteren we op ons onderwijs, werkt het zoals we bedacht hadden? Moeten we bijsturen?

De doorgaande lijn m.b.t. reflectie moet zichtbaar en duidelijk voor de leerkracht en leerlingen zijn. Dit heeft nog onze aandacht nodig, het gebeurt wel, maar het kan meer gestructureerd.

bevindingen visitatieteam

We hebben gezien dat leerkrachten het gewend zijn om bij elkaar binnen te lopen. Leerlingen zijn ook gewend aan de mogelijkheden om deuren van het lokaal open

te schuiven. We hebben een fijne werksfeer ervaren en rust zowel in de groepen als op de gangen.

De doorgaande lijn van reflectie was zeker aanwezig. In iedere klas hangen de daltondoelen, waar gedurende de week ook op gereflecteerd wordt. Mooi dat deze daltondoelen terugkomen in het portfolio van de leerlingen.

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Door het werken met weekoverzicht (het instructie-rooster), waarbij het heel duidelijk is wie welke instructie wanneer volgt, kunnen leerlingen effectief hun tijd indelen. De kinderen weten op welk niveau ze werken en welke verwerking en welke instructie daarbij hoort. De leerlingen zijn nog niet altijd bewust genoeg bezig met hun eigen leerdoelen en de keuzemogelijkheden die er zijn. Dit is één van onze ontwikkelpunten.

bevindingen visitatieteam

Zorg voor voldoende tijd voor de leerlingen om te werken aan hun eigen leerdoelen.
Maak daarbij een duidelijke onderscheiding tussen ik doelen en Dalton doelen. Het is voor de leerlingen heel duidelijk in welke niveau groep ze zitten. Leerlingen kunnen aan de hand van het weekoverzicht vertellen wanneer er instructiemomenten zijn.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De instructies van de leerdoelen zijn kort en activerend door werkvormen waarbij de leerlingen van elkaar kunnen leren. De leerkrachten dagen de leerlingen uit met instructies en verwerking op niveau. Leerlingen mogen in veel gevallen zelf bepalen of ze een instructie nodig hebben of aan de slag gaan wanneer ze het denken te begrijpen.

bevindingen visitatieteam

Het werken met het kwartiertjes instructie-rooster is helder. De leerkrachten maken het heel duidelijk zichtbaar voor de leerlingen wanneer zij instructie geven.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De leertijd wordt zo efficiënt mogelijk ingepland. Er is zorg binnen en buiten de groep voor de leerlingen die dat nodig hebben. Er is een doorgaande lijn van de daltondoelen in de school. De daltoncoördinatoren bewaken door middel van klassenbezoeken en vergaderingen de doorgaande lijn op daltongebied.

bevindingen visitatieteam

Trek de doorgaande lijn binnen de school door naar de voorschool. Met oog op de toekomst zet je zo al een duidelijke structuur neer. Het werken met twee Daltoncoördinatoren die het Dalton doorgaande lijn borgen is heel goed opgezet.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

De Waterkant heeft sinds 2018 twee daltoncoördinatoren. Eén van de daltoncoördinatoren heeft een ambulante dag. De daltoncoördinatoren verzorgen studiedagen, formuleren daltonspeerpunten voor een periode. De daltoncoördinator legt klassenbezoeken af. Elke daltonregiodag wordt bezocht door de daltoncoördinator en vaak nog een andere collega. De leerlingen en ouders zouden nog iets meer betrokken kunnen worden bij de daltonontwikkeling. Op groepsniveau gebeurt dit zeker, de leerlingen hebben veel inspraak en zijn medeverantwoordelijk voor de sfeer en het onderwijs in de groepen. De ouders worden betrokken bij de schoolplan-denk-avonden, stuurgroep Vreedzaam, stuurgroep uitstraling (PR) en geïnformeerd in de nieuwsbrief en ouderapp. Maandelijks is er een ouderkoffie-ochtend. De koffie-ochtend in mei gaat over dalton. Ook wordt er in de nieuwsbrieven zo nu en dan aandacht besteed aan dalton.

Het gebouw heeft ruime gangen, waar door leerlingen en leerkrachten wordt gewerkt.

bevindingen visitatieteam

Jullie hebben een mooi en sterk instrument in het Daltonbeleidsplan gevonden. Helder, overzichtelijk en wat jullie zeggen doen jullie ook!
Aanstelling 2 Daco's om het daltonproces vorm te geven. Combinatie Vreedzame school en dalton zijn zeer versterkend in de sfeer en het omgaan met elkaar.
Betrokkenheid bestuur en ouders prima.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Na de visitatie van 2013 hebben we met het team een scholing gevolgd van Hans Wolthuis, waarbij we allerlei ontwikkelingen hebben ingezet; werken met daltondoelen, werken met een portfolio, kwartiertjesrooster, vernieuwde weektaak, werken met een leermiddelenkast. Een groot deel van het team (waaronder de directeur) dat de scholing volgde, is inmiddels vertrokken naar een andere school dichterbij huis, wat een uitdaging vormt voor de continuïteit. Ook hebben we vorig schooljaar een grote verbouwing gehad, waardoor een aantal groepen op een andere locatie zat. De plannen zijn goed en we maken grote stappen, maar de ambities die we hadden in 2013 hebben we wat moeten bijstellen.

Uit de gesprekken met leerlingen

Leerlingen van de leerlingenraad zijn er positief over de school. Er werken fijne leerkrachten, er wordt goed lesgegeven en het is leuk op school. Kinderen worden gehoord. Op de vraag wat er beter kon op school, bleef het even stil. Misschien planten in de klas? Meer tips konden de leerlingen niet geven.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Ondanks de wisselingen in directie en leerkrachten zijn jullie erg goed bezig geweest met dalton. Misschien in jullie gevoel minder ver gekomen in de ontwikkeling, maar wees trots op wat er nu staat. Een gezonde basis om verder te gaan.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Veel wisselingen op directieniveau gehad. Maar ook in personeel. Dan komt daar nog een verbouwing overheen. Nu staat er een stabiel team opleiding gevolgd bij Saxion en Dalton sterk gegroeid en ontwikkeld. Onrust richting ouders ook weggenomen. Het wantrouwen is niet meer. Nieuwe ontwikkelingen worden ingezet, methoden, maar ook een voorschoolse opvang gestart, actief leren met kaleidoscoop, heldere lijnen in overdracht en ontwikkeling.

Uit de gesprekken met ouders

Ouders zijn erg tevreden over de school nu. Ondersteunen het zelfstandig werken, de samenwerking, de ruimte en vrijheid die hun kinderen krijgen. Goede begeleiding door de leerkrachten, open respectvol naar elkaar toe. Het kind wordt gezien en gehoord. Portfolio en de oudergesprekken vinden ze een fijne ontwikkeling. Bij problemen wordt er open gecommuniceerd en bespreekbaar gemaakt.

Bewuste keuze van enkele ouders om hier hun kind op school te doen, naast ouders die de school als buurtschool zien.

Plannen, zelfstandigheid fijn voor op het voortgezet onderwijs; herkenbaar voor sommige ouders die daar al kinderen hebben.

Betrokkenheid MR is goed. Koffieochtenden, beleidsplannen open discussie.

De regels van de Waterkant zijn democratisch tot stand gekomen. Twee keer per jaar verzorgen ouders workshops.

Goede sfeer op school, duidelijke lijnen vanuit de directie, goede communicatie.

Duidelijke structuur is door Jessica aangebracht. Geen invloed lerarentekort ziekte vervanging e.d. voor de ouders.

Meer groen op en rond de school als wens.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Bouwien van Weringh adviseur onderwijs en kwaliteit AWBR

De school is na een onrustig periode met veel directiewisselingen in rustig vaarwater aangekomen. De Waterkant staat goed bekend, ook bij de inspectie. De directie snapt goed wat speelt en wat nodig is. Er is een hecht team, trots op de school. Dalton en Vreedzame school de basis voor de vreedzame wijk, overstijgend. Sommige leerkrachten van deze school worden inzetbaar gemaakt voor het gehele bestuur/de 18 basisscholen. Autonome schooldirecteur die weet wat nodig is en gedaan moet worden.

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	Met het uitwerken van de doelen zijn jullie al begonnen. Zet deze lijn vooral verder uit in zichtbaarheid en tijd. Neem hierbij mee het eigenaarschap van het kind rond de ontwikkeling portfolio.
Nr.2	Op het gebied van talentontwikkeling kunnen jullie je nog gaan ontwikkelen; denk aan varianten op denklab en minidenklab.
Nr.	
Nr.	
Nr.	

slotopmerkingen

**We hebben met veel plezier deze visitatie gedaan.
 Er is een open fijne sfeer, een sterk pedagogisch klimaat.
 Opvallend ook de rust op school en de werkhouding van de leerlingen.
 Jullie zijn de onrustige periode sterk uitgekomen.
 Trots op wat jullie uitdragen, gedragen door de kinderen, de ouders, de leerkrachten, de directie en bestuur.
 Veel succes !**

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		16 juni 2019

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
 N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de visitatie als zeer fijn ervaren. We hadden een mooi rooster gemaakt met de parels van de klassen en om welke tijd die te zien waren.
 Na de roerige jaren hebben wij ons weer op de kaart gezet als goede daltonschool. Het is fijn dat de visiteurs dit hebben bevestigd. Een mooiere feedback konden wij ons niet wensen, namelijk: 'De Waterkant is een voorbeeld voor andere daltonscholen in Amsterdam'.
 Met deze uitspraak zien we toekomst zonnig tegemoet. Ook mede dankzij de directeur en de leerkrachten die samen de visie van onze school delen en dragen. Wat ook is gezien door de visiteurs.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Met het uitwerken van de doelen zijn jullie al begonnen. Zet deze lijn vooral verder uit in zichtbaarheid en tijd. Neem hierbij mee het eigenaarschap van het kind rond de ontwikkeling portfolio.
actie	Het portfolio zou meer eigenaar van het kind moeten worden door het meer te betrekken bij het onderwijs. We gaan onderzoeken op welke manier wij dit willen gaan doen en een plan van aanpak opstellen.
uitvoerenden	Alle leerkrachten
tijdvak	Schooljaar 2019-2020 onderzoek doen Schooljaar 2020-2021 plan van aanpak Schooljaar 2021-2023 implementatie portfolio 2.0
scholing/ externe ondersteuning	Kennis halen bij andere daltonscholen Teamtraining
toelichting	We willen van summatief toetsen naar formatief toetsen. Dit willen wij opnemen in het portfolio naast de dalton en ik doelen die nu al in het portfolio zijn opgenomen. Het portfolio moet een levend document worden waar de leerlingen eigenaar van zijn.

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Op het gebied van talentontwikkeling kunnen jullie je nog gaan ontwikkelen; denk aan varianten op denklab en minidenklab
actie	De Daltoncoördinatoren gaan zich inlezen over talentgerichte ontwikkeling op de basisschool. Wij gaan een plan opstellen waarbij wij de verschillende talenten van leerlingen op alle niveaus aanspreken. Van daaruit zullen ideeën gedeeld worden met het team.
uitvoerenden	Daco's : doen onderzoek en delen onderzoeksresultaten met het team. Team: brainstormsessies met het team voor ideeën en invulling van talentgericht en uitdagend onderwijs. Nieuwe dopgroep samenstellen: kartrekkers van de implementatie
tijdvak	2019-2020 onderzoek naar uitdagend talentgericht onderwijs 2020-2021 plan van aanpak talentontwikkeling 2021-2023 implementatie uitdagend talentgericht onderwijs
scholing/ externe ondersteuning	Mocht het nodig zijn kunnen wij als team een scholing volgen over hoe dit te implementeren in onze school
toelichting	Wij willen de thema's van de voorschoolgroep tot aan groep 8 uitdagender aanbieden waarbij wij hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen en rekening houden met de verschillende talenten. (Topondernemers, thema's Lijn 3 en de thema's van de voorschool en kleuters)

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		5 juli 2019
	visitatievoorzitter		7 juli 2019

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker
visitaties van de NDV.